Annons

Annons

Annons

Julen

Så här smakar de skånska julölen

30 november 2023 11:30

De skånska bryggerierna tar ut svängarna när julen närmar sig, men de bästa av dem har dessutom lärt sig att hålla i tyglarna när Rudolf med röda mulen vill gå bärsärk.
I år koncentrerar vi oss på skånska julöl, men tipsar också om några klassiker – och om alkoholfritt.

Håkan Engström
Text

Det här är en recension. Analys och värderingar är skribentens egna.

Bryggare i Landskrona, Dalby och Sibbarp gör öl i världsklass.

Lager

FAKTA

Finn Winter Lager

Betyg: 5

4,5%. 26:00 kr, 33 cl.

Julöl är som 100-meterslöpare: det är sällan de med störst muskler som vinner loppet. Denna mörka lager med sansad alkoholstyrka är fyllig nog, men kantrar inte. Juliga smaker av kakao, kavring och kaffe, med försiktigt tjärig ton och med nätta inslag av pomerans. Förvånansvärt bra och lång beska.

Annons

FAKTA

Red-Nosed (Perfectly Squared Brewing)

Betyg: 4

5,6%. 29:90 kr/33 cl.

Perfectly Squared Brewing från Dalby gjorde en djärv premiär förra julen. Mycket vilja. I år både vill och kan de. Detta är en kopparfärgad lager, med rostade toner. Doft och smak som av choklad, dadlar och mjuk pepparkaka. Nästan lika vuxen i smakerna som Jätten Finn ovan.

FAKTA

Sibbarps Celebration Lager Christmas

Betyg: 4

6,0%. 36:60 kr/50 cl.

Helt annorlunda: en fruktig wienerlager, där samspelet mellan syra, beska och sötma når toppar som matchar Crosby, Stills & Nashs bästa inspelningar. Doft av björnbär, langsat och honungsmelon. Fin maltsötma i smaken, efterbeska som från apelsinskal. Innehåller vete.

FAKTA

Benchwarmers julbordsöl

Betyg: 4

5,6%. 24:90 kr/33 cl.

I samarbete med Honey Honey Spice Company har helsingborgarna gjort ett välkryddat julöl av märzentyp. Den sötsyrliga doften bär på röda äpplen och dadlar; i den något spretiga smaken tar maltigheten över med knäckig nötkola och aprikoser.

FAKTA

Finn Winter Bock

Betyg: 3

6,5%. 31:90 kr/33 cl.

Rökig bock, kopparbrun, som säger hej med en air av kassler, tjärpastiller och liquid smoke. I munnen framträder karamellmalten, med drag av griljerad skinka. Bra balans mellan det söta och rökiga – ölet är både inbjudande och barskt; good cop, bad cop; *you've gotta be cruel to be kind*

Annons

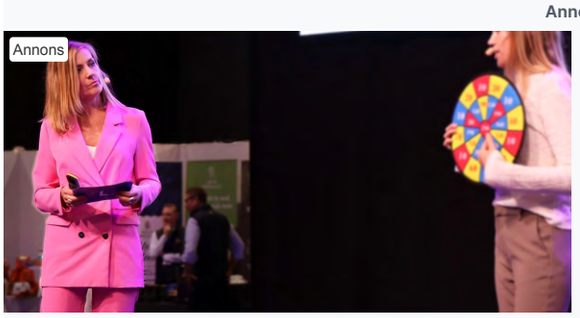

De hjälper företag till en mer hållbar arbetsdag

Lyreco |
Utforska hur leverantören av arbetsplatsprodukter, Lyreco, kan hjälpa verksamheter i att ta mer hållbara beslut.

Läs mer här

FAKTA

Råå Winter Lager

Betyg: 3

6,5%. 29:50 kr/33 cl.

En brunsvart och lite sötare bock, ja mer som en dubbelbock, som ändå håller sig inom stängslen. Jag kan sakna smakutveckling efter att drycken farit ner i svalget, men smaken som finns – tänk mördegskakor, med generösa skopor kakao – är trevlig. I doften finns kaffe och rostade kastanjer.

FAKTA

Skelderwikens vinterlager

Betyg: 2

5,5%. 28:00 kr/33 cl.

Ett enkelt och tydligt öl, så som *craft beer* ofta är. Här är det aromatisk humle som talar, vilket gör att den skummande drycken doftar som humlespetsad aprikossaft. Liten örtighet men knappt någon beska i smaken som påminner om marmelad i choklad. Inte obehaglig alls.

FAKTA

Lunds julöl Festbier (Lundabryggeriet)

Betyg: 1

5,8%. 27:00 kr/33 cl.

Vad har hänt med Lundabryggeriet? Förra årets julklapp var brutal, men detta är värre än så. Det smakar oxiderat. Jästa citrusfrukter i en kvarglömd kartong, därtill en bunt nedspritade stenciler.

Ale

FAKTA

Finn Winter Ale

Betyg: 4

5,6%. 29:90 kr/33 cl.

Bästa årgången så här långt? En kopparröd västkust-ale med mycket fräsch humle; den känns oljig, med harts i doften. Därtill: röda bär och fruktkaka. Väl inbäddad beska, i allt torrare eftersmak där grape och kola interagerar.

FAKTA

Holly Ale (Perfectly Squared Brewing)

Betyg: 4

5,2%. 29:90 kr/33 cl.

Annons

En slipad version av förra årets ale. Eller egentligen tvärtom, ifall vi lämnar metaforerna: en mjukare, rundare tappning av denna lätt grumliga och kopparfärgade ale. Doft och smak av torkad frukt, nötter och pomerans, med oväntat torr eftersmak. Mycket gott. Innehåller vete.

FAKTA

Red Slope Imperial Red Ale (Remmarlöv)

Betyg: 3

8,5%. 29:90 kr/33 cl.

En fullmatad ale, men med sammanhängande smaker trots att de är så många: blodgrape, inlagda röda bär, nässlor, sirap, aprikosmarmelad. Sött, syrligt, och – främst i eftersmaken – beskt. Alkoholhalten är hög, det behövs nog för att hålla ihop det.

FAKTA

Helsingborgs vinter

Betyg: 3

4,5%. 23:60 kr.

Mousserande ale, och nästan lite orolig är den i smakpaletten. Ändå ganska lyckat: naturgodis, hallon, mjölkchoklad och sirapslimpa med ett tunt lager marmelad. Och så en bit choklad efteråt. Fast lite skarp i smakerna.

FAKTA

Fulltofta jul

Betyg: 3

6,2%. 29:10 kr/33 cl.

Tänker du stämma upp i år i den där låten om räven som raskar över isen? Ta då först en klunk av detta: öl som smakar som te med ingefära och en skiva citron. Ja, vi har äntrat kryddboden. I doften finns rätt mycket kardemumma-kaffe, men sen blir det ingefära-firande tills räven ränner rätt in i granen.

FAKTA

Holiday IPA Hazy Mandarin (Rocket Brewing)

Betyg: 2

5,2%. 39:90 kr/33 cl.

Annons

Nu är det jul, och trenne vise män frambär gåvor till krubban: mandarin, rosmarin och Bafucin. I verkligheten har nog bara det första tillsatts denna kaotiska, pepparkryddiga och disiga ipa som dock bryggts med både vete och havre. Svep den, snabbt, innan Herodes kommer!

FAKTA

Remmarlöv julöl

Betyg: 2

5,9%. 24:90 kr/33 cl.

Färgen är mahogny, doften är mer *holy makaroni*: kaffe, chokladbollar, komocka. Och mer … anis? Garam masala? Tja, vem vet vad den här kon satt i sig. Smaken börjar okej, sedan tillkommer en metallisk syrlighet. Det blir för mycket, för osorterat.

FAKTA

Björnen sover brown ale (Lundabryggeriet)

Betyg: 1

5,8%. 27:00 kr/33 cl.

Kokta grönsaker och kavring i doften. Härsken nougat och obehaglig syra i smaken. Vänd ryggen till och somna om.

Porter/stout

FAKTA

Bryggare Peters julöl (Helsingborgs bryggeri)

Betyg: 3

6,1%. 26:30 kr/33 cl.

Julkul för barn i alla åldrar! Fröken hänger upp en apelsin från taklampan, sedan får barnen skjuta prick med ärtpistoler laddade med nejlika, kardemumma, stjärnanis och ingefärakarameller i lagom stora ammunitions-bitar. Resultatet är som mumma, men med oväntad beska.

FAKTA

Skelderwikens vinter-ale

Betyg: 2

5,1%. 27:90 kr/33 cl.

Det skummar mycket om Skelderwikens julöl, det kan vara läge att införskaffa både haklapp och vaxduk. Men balansen i denna kryddade stout är helt okej; kanel och nejlika hittar sin plats. Smaken påminner om skånsk pepparkaka, med prickig korv.

Annons

K

Dessertöl/Imperial porter

FAKTA

Xmas override imperial chocolate orange milkshake stout (Nerdbrewing)

Betyg: 3

9,5 %. 79:90 kr/33 cl.

Inte lika kraftig i år, fast ändå en kompakt svart dryck med ganska oljig munkänsla. Men kanske den inte riktigt mognat och rundat till sig? I doften finns tobak, körsbär i likör och mörk choklad, men i smaken dominerar apelsinlikören. Som i sällskap med laktos påminner om glassöverdrag.

FAKTA

South Plains Brewing Company: Winter Ale

Betyg: 3

10,3%. 33:60 kr/33 cl.

South Plains i Malmö gör en riktigt lyckad nattfösare eller avec. Den doftar som en hel chokladask: nougat, nötter och vanilj. Den klibbiga smaken påminner om arraksbollar och punschpraliner.

Suröl/fruktöl

FAKTA

Brewski Frosty

Betyg: 3

4,7%. 39:90 kr/33 cl.

En berliner weisse, med körsbär, svarta vinbär, kanel och tonkabönor i koket. Ja, vad hittar väl inte tomtarna på loftet.

Men detta är rätt kul, en ersatz für risgrynsgröt, röd i färgen, vilket förbereder dig på att gröten har såväl kanel som saftsås i lyxklass: frysta körsbär, som ger sötma utan att klibba. Smaken är syrlig, men har också anis och mandel.

FAKTA

Lusse lelle (Brekeriet)

Betyg: 3

6,0%. 33:90 kr.

Denna återvändare har sannolikt inspirerat till Brewskis flytande risgrynsgröt. Men här är det lussekatt utan tuggmotstånd: ett suröl med saffran. Smakerna är rena och rakt på sak, och med berliner weissens syrlighet slipper man både sötman och den fluffiga bullen.

Annons

FAKTA

Cosmic Cheers (Rocket Brewing Co)

Betyg: 2

5,0%. 34:40 kr/33 cl.

En apa (American pale ale), bryggd med brettanomyces (en jästsvamp, som används också till Lusse Lelle) och med tillsatt ingefära. Ölet är ett sötsyrligt mischmasch som efter en spännande doft som från rosépeppar och citronskal landar i smaken av outspädd citronsaft med ananas.

Utsocknes klassiker

FAKTA

Oppigårds Winter Ale

Betyg: 5

5,3%. 31:90 kr/50 cl.

Att brygga så här smakrikt öl som varken spretar eller är alltför starkt är svårt. Men detta är ett mästerverk: fruktigt i doft och smak (aprikos, röda bär, pomerans) och med både chokladmalt tänk gräddnougat) och en bitterhet som vänligt ruskar liv i hela härligheten.

FAKTA

St Peter's Winter Ale

Betyg: 5

33:90 kr/50 cl.

Förra året fanns en jästsyrlighet som påminde om inlagd gurka, som om ölet oxiderat eller kapsylerna inte hållit tätt. Inte i år. Ölet är som en stor julfamn, med smaker som av chokladlinser, mocca, fast också pumpernickel, läder och tobak. Innehåller vete.

FAKTA

Fuller's Old Winter Ale

Betyg: 4

5,3%. 32:90 kr/50cl.

Också denna hade brister förra året, den var lite för skarp. I år har den mjukheten som tillåter varje smak att komma till sin rätt. Småkakor och smörkola i doft; nougat och engelsk apelsinmarmelad i smaken.

Annons

K

FAKTA

Nils Oscar kalasjulöl

Betyg: 3

5,2%. 22:90 kr/33 cl.

Som måltidsdryck vid ett svenskt julbord är denna wienerlager med amerikanska accenter svårslagen. Förtbröd, nötter och aprikos tränger fram ur malten och humlen. Fast den har haft lite bättre bett andra år.

Alkoholfria tips

FAKTA

Oppigårds Winter Ale alkoholfri

Betyg: 4

0,3%. 18:90 kr/33 cl.

Helt ny brygd, en stolt lillebror till Oppigårds julklassiker. Doften är lite muggig, men påminner annars om originalets. Sirapslimpa, hasselnötter och choklad återfinns också, jämte apelsin, i den torra smaken. Perfekt till jullunchen.

FAKTA

Wisby julbrygd alkoholfri

Betyg: 4

0,5%. 17:50 kr/33 cl.

Nästan lika gott: en schwarzbier som introducerades förra julen. Doft av varm choklad, pumpernickel, salami och rökt lax. Den sträva smaken får därtill en ton av apelsin och tunt kaffe. Lite mer krävande än Oppigårds.

Håkan Engström
hakan.engstrom@hdsydsvenskan.se

+ Följ

Ämnen i artikeln

Julen + Följ

Mat & Dryck

Annons

ANNONS Sverige för UNHCR

ANNONS Lyreco

ANNONS Vattenfall
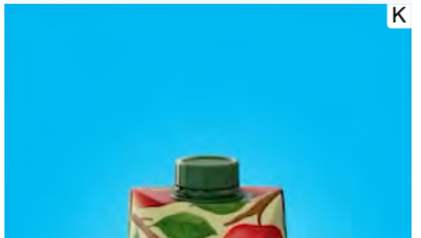
Annons